

LJUDSKI GLAS

Glasi „Kmetko-delavske zveze“

Izhaja vsako sredo in stane za vse leto 60 K, za pol leta 30 K, za četrt leta 15 K, na mesec 5 K; posamezna številka K 1.40. — V inostranstvu razmeroma več.

Vse dopise in pošiljke za uredništvo in upravništvo „Ljudskega glasu“, kakor tudi za tajništvo K. D. Z. pošiljajte frankirane na naslov: Ljubljana, poštni predal 168. Poštne proste so le reklamacije. Ustmena poročila: v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6/I.

Delavska zbornica v Ljubljani.

Po naredbi ministrstva za socialno politiko se ustanove po vseh pokrajinskih glavnih mestih delavske zbornice. Delavska zbornica za Slovenijo bo imela svoj sedež v Ljubljani. Naredba določa, da naj zaenkrat razne delavske organizacije svoje zastopnike v zbornico imenujejo, kasneje pa, ko bo ta zbornica pripravila vse potrebno, posebno volilni katar, se bodo izvedle volitve. Volilno pravico bodo imeli vsi ročni in duševni delavci, ki so podvrženi bolniškemu zavarovanju.

Delavska zbornica naj bi zastopala koristi delavskega razreda, posebno pržnjo naj bi posvečala socialni zakonodaji. Spopolniti bo morala bolniško in nezgodno zavarovanje, ugledila naj bi pot k starostnemu zavarovanju itd.

Jasno je, da bo ta zbornica le tedaj vršila svojo nalogo, ako bo sestavljena iz ljudi, ki imajo resno voljo delati za koristi delavnega ljudstva. Pa ne samo voljo bodo morali imeti, temveč kar je glavno: tudi znati in vedeti bodo morali, odkod prihaja zlo nad delavski razred, ker šele tedaj bodo mogli najti sredstva za odstranitev tega zla. Niti trenutek ne dvomimo, komu bo slovensko delavno ljudstvo pri volitvah izročilo vodstvo delavske zbornice. Naše organizacije so v zadnjih tridesetih letih v vročem boju s strašnimi žrtvami priborile delavstvu sploh vse, kar danes ima, tudi to zbornico, ki se sedaj ustanavlja. Zbrale so pod svoje zastave cvet slovenskega delavstva, ki se bo pri vsakih volitvah znal uveljaviti. Skratka, delavske zbornice bo vodil tisti, ki jih je izvojeval, in to so naše organizacije.

Težkoče so le sedaj, ko je zastopnike za prvo zbornico treba imenovati.

Klerikalci in narodni „socialisti“ vedo prav dobro, da, ko bo dobilo delavstvo besedo o tem, kdo pojde v zbornico, da njih ne bo med njimi. Vedo natančno, da bo najmanj 80 odstotkov delavstva obsodilo njihovo šumarjenje ter volilo tiste zastopnike, katerim zaupa, s katerimi se skupno bori za zboljšanje delavnih pogojev. Ker to vedo, zato so se namenili, da vsaj za zdaj potom imenovanja dosežejo čim več zastopnikov. Pri razpravi, ki se je vršila zaradi porazdelitve zastopnikov v zbornici na posamezne organizacije, je imel duhovnik Komlanec drzno čelo trditi, da zastopa 18 tisoč organiziranih delavcev. Seveda je zahteval, naj mu vlada prizna temu številu primerno zastopstvo. Narodni „socialisti“ istotako žele v kalnem ribariti in upajo, da bo prinesel spor tudi njim lepih dobičkov. Svojo taktiko so si uravnali tako, da podpirajo klerikalce proti nam. Ti ljudje, ki nimajo med delavstvom skoro nič zaslombe, naj bi dobili vkljub svoji malostevilnosti moč v delavskih zbornicah. Svoje otročarije, ki jih uganjajo po svojih shodih, naj zanesejo zdaj v zbornico, katero bi na ta način degradirali za judovsko šolo ter ji odvzeli ves ugled in moč.

Ne, tega ne bomo nikdar dopustili. Ko so se naši zastopniki uverili, da s takimi nesnimi ljudmi ni mogoče pametno se pogajati, so predlagali, da naj se odločitev prepusti delavstvu, ki naj potom volitev dokaže, kateri organizaciji pripada. Klerikalci in narodni „socialisti“ so proti tej zahtevi takoj završali. Pomagal jim je tudi „nepriistranski“ vladni zastopnik, češ da bi vzelo to preveč časa (?!). Ko nazadnje ni bilo nobenega izhoda in so nasprotniki svojo demagogijo tirali še naprej, so končno naši zastopniki s protestom zapustili razpravo. Naše zahteve so skromne v očigled ogromne večine, katero predstavljajo naše organizacije. Zahtevamo 75 odstotkov zastopnikov za naše organizacije in te moramo za vsako ceno dobiti, če ne, naj pa odločijo volitve. Lahko je mogoče, da se tudi vlada sama postavi na stališče naših nasprotnikov, čeprav ve čisto natančno, kakšno moč predstavljajo naše, kakšno nasprotnih organizacij. V tem slučaju bomo tudi vedeli, kaj nam je storiti. Naše delavstvo pa, ki ve, za kaj gre, in ki ve, na kateri strani je pravica, naj se pripravi, da bo to svojo pravico tudi branilo.

Kako dolgo se boš še dal klofutati?

Delavno ljudstvo ima danes velike težave, ker je zelo težko dobiti delo. Velikansko je število nezaposlenih. Zato se vsak delavec upravičeno boji svojega gospodarja, da bi se mu ne zameril. Kajti sto drugih dobi gospodar, če njega spodi, pa še bodo drugi radi delali cenejše, nego on, ker je boljši slab zaslužek, nego nobeden. Tako je dandanes skoro povsod, zato se ne smemo čuditi, če je ljudstvo strahopetno, niti mu ne smemo tega zameriti: želodec je hud priganjač, posebno še, če stoje za njim povrh še želodčki otrok.

Ko je naše ljudstvo videlo, kako nagajajo nasprotniki našim organizacijam in posebno njih zaupnikom, kako porablja vlada komunistično blodnjo za ponižanje in ustrahovanje delavnega ljudstva, se je še bolj razširila tista žalostna misel: kaj pa imam od organizacije? Če bodo organizacije kaj dosegle, bom tudi jaz deležen vseh dobrot, torej je vseeno, ali sem zraven ali ne. Še boljše je, če nisem zraven, me vsaj ne bodo preganjali, ne vlada, ne gospodar.

Število organizirancev se sicer veča, toda tako počasi, da se komaj pozna. Potrebe delavnega ljudstva pa rastejo tembolj, čimbolj je proletariat nezaveden in strahopeten, organizacije imajo vedno več dela, ker morajo odbijati vedno nove in nove napade, mnogokrat take, ki niti ne vemo, odkod prihajajo. V takem slučaju čutimo, kako nam manjka izobrazbe. Obračamo se seveda na svojo centralo za pomoč. Težko čakamo, da dobimo odgovor. Če ni odgovora tri dni, se že čudimo, kaj centrala dela.

Če se nam ne posreči kaka malenkost, takoj smo pripravljeni obrniti „centrali“ hrbet,

tega pa ne vemo, da ima centrala toliko moči, kolikor jej damo moči mi člani. Ker je v zadnjem mesecu neka organizacija zaspala, ker ni vsega dosegla, kar je hotela, je treba njenim in vsem drugim slabotnim članom KDZ povedati, pa prav na glas povedati tole:

Če je bil kdo enkrat tepen, ni treba, da bi se zato položil na klop in čakal, da mu jih naštejejo še več! Braniti se bo treba! Pa mislite, da pojde to brez organizacije?

To jim gre za nohte!

Naš podlistek namreč. Zob grize dobro! Tri mesece že piše o verskem vprašanju, pa dozdej niso imeli korajže pobijati ga, ker vedo, da je vse res. Ko je pa v 34. številki povedal, da temelji tudi krščanstvo na sebičnosti, ker uči, da bo naše dejanje in nehanje poplačano z večnostjo, z večno radostjo v nebesih ali pa z večnimi mukami v peku, in da torej ni prav nič „idealno“, če je kdo pošten zaradi tako imenitnega plačila, ki je veliko več nego vsi milijoni sveta — to šele jim je zaprlo sapo tako, da so kar pozabili, da je treba o tem podlistku molčati, da ljudstvo ne izve zanj. Pozabili so na to in se obregnili: „Ljudski glas“ veže kolobocije, da bi bilo dobro, da bi ga kak otrok poučil o katekizmu.“

Potem pa našteva mučenike, redovnike in redovnice za dokaz, kako idealno nesebični da so kristjani. Na milijone, pravi, jih je bilo, ki so žrtvovali svoje življenje za bližnjega. Tako piše „Domoljub“ z dne 31. avgusta t. l. Seveda se je pri tem strašno urezal. Prav nobeden ni žrtvoval svojega življenja za bližnjega. Velikanska večina redovnikov in redovnic je živela in še živi prav lepo življenje. Še dandanes se moramo boriti marsikod za veleposestva raznih samostanov, ki nočejo o agrarni reformi nič vedeti, ki delajo le za svoj posvetni blagor. Pa pustimo te pri miru, njih trebuščki so znani po vsem svetu. Poglejmo na tiste, ki so bili izmed vseh najpoštenejši. Prvi mučeniki so dali svoje življenje za večno zveličanje prav tako, kakor bi dal vsak človek za organizacijo dve kronci, če bi bil tako sveto prepričan, da bo drugi dan dobil milijon, kakor so bili mučeniki prepričani, da bodo takoj po smrti začeli uživati večno veselje. Ali ni to sebičnost? Tudi tisti redovniki, ki so kot misijonarji šli poučevati divje pogane, tudi tiste štejemo med poštenjake, toda sebični so bili: prepričani so bili, da pojdejo gorki v nebesa, če jih pogani pobijejo. Na plačilo so računali, kdor pa računa na plačilo, ni prav nič idealen.

Nasprotno, prav grda sebičnost je bila mnogokrat v mnogih redovnikih. Učeni možje so bili. Vedeli so, da se zemlja vrti in da solnce stoji, pa so zamolčali to resnico, ker jim je papež prepovedal. Resnico so zamolčali eni iz strahu, da bi jim papež ne vzel prijetne službe, drugi, da bi jim papež ne odrekel večnega zveličanja s cerkvenim prokletstvom. Če bi se bili dali trpinčiti zaradi resnice, to bi bilo „žrtvovanje življenja za

bližnjega". Sami bi od tega ne imeli druge dobrote, le mirno vest, s svojim trpljenjem bi pa pomagali ljudstvu približati se resnici, ki pravijo vsi ljudje, da je najbolj idealna. Tudi Kristus pravi tako, gospodje „kristjani“!

Iz stranke.

Vse organizacije prosimo, da pospešijo svoje zbirke na pomoč

gladujočim ruskim nesrečnežem.

Čeprav je beda tudi pri nas, vendar bo vsaj kako malenkost vsak lahko utrpel, kdor ve, kaj je glad. Sicer je pa potrebno ob takih prilikah tudi razširjati zmisel za solidarnost, tudi naše ljudstvo moramo že enkrat navaditi nanjo. Če vam kdo reče, da ga Rusi nič ne brigajo, ga opozorite na to, da tudi mi nismo med vojno prav nič brigali tistih, ki so nam pošiljali tupatam kak prigrizek vsaj za šolske otroke in bolnike. Pa so se vendar spomnili na nas, čeprav nas niso niti poznali, samo slišali so o nas, da stradamo. Pa nismo stradali tako strašno, kakor zdaj stradajo naši bratje na Ruskem. Zna se pa kaj podobnega zopet pripetiti, saj nikdar ne vemo, kaj nas čaka. Kdo se bo takrat spomnil na nas lažje kakor tisti, ki bodo vedeli, da smo jih tudi mi poznali v nesreči?

Kadarkoli se naješ, se spomni, da umirajo na Ruskem stotisoči od lakote in strašnih nalezljivih bolezni, ki spremljajo lakoto . . .

St. Pavel pri Preboldu. V skladu s pozivom naše centrale, da vsi člani in somišljeniki kar najbolj pomagajo gladujoči Rusiji, poziva tudi odbor goranje krajevne organizacije vse svoje člane, da se odzovejo s prispevki našim zaupnikom, ki bodo pobirali od hiše do hiše. Naša človečanska dolžnost je pomagati bednim množicam Rusije. Sami smo trpini, toda pomagajmo še večjim trpinom od nas!

(Op. ur.: Posnemajte!) Odbor.

Zidani most. Krajevna organizacija KDZ naznanja, da bo sprejemal odbor članarino za nadaljne mesece od 15. septembra dalje. Ker moramo do 5. oktobra poslati obračun centrali, pričakujemo, da bo do 30. septembra izvršil vsak član svojo dolžnost. Odbor.

Dopisi.

Iz Vesternice pri Mariboru. Kar ste zadnjič pisali o demokratih, kako trgajo ljubljansko samoupravo, prav nekaj podobnega so napravili tudi z našo. Že 16. maja je bila pri nas volitev župana in občinskih svetovalcev, pa še do danes ni mogel novo izvoljeni odbor prevzeti občinske uprave. Nasprotniki so propadli pri volitvah. Ker niso mogli ohladiti si svojo jezo drugače, so nekaj časa popivali, nazadnje pa so skuhali in skovali poiskus, da ovržejo volitve: vložili so protest proti županski volitvi, potem ko so zadrževali za ves čas svojega premišljevanja sejni zapisnik s prilogi, ki so ga imeli takoj po volitvah oddati okrajnemu glavarstvu. Najstarejši odbornik Martin Ravnjak,

ki je predsedoval tisti seji in je imel te papirje tudi odposlati, jih je z gerentom zadrževal do 22. maja. V protestu seveda niso mogli iznajti nič nezakonitega. Nerednosti ni bilo nobenih, tudi ugovora ne, četudi so bili večkrat vprašani, če se komu kaj ne zdi prav. Ker niso imeli nič nezakonitega, so si izmislili, da so naši odborniki pravzaprav — komunisti.

Gerent je bil pogosto pri okrajnem glavarstvu. Vendar smo upali na nepristransko rešitev ter mirno čakali, nasprotovati itak nismo mogli, ker nam oblast sploh ničesar ni sporočila. Dne 18. avgusta je pa prejel naš odbornik Lovro Trobentar od okrajnega glavarstva dopis, da je njegov mandat razveljavljen, ker je komunist, oziroma ker je bil komunist.

Od maja do avgusta je glavarstvo premišljevalo in iskalo dokazov. Trobentarja ni nikdar vprašalo, niti zaslišan ni bil. Po treh mesecih molka pa dobi pečat komunizma, čeprav ve vsa občina in ves okraj, da je bil ves čas član KDZ od njene ustanovitve in da je kot tak tudi vedno pridno delal zanjo.

Seveda vse to nagajanje nasprotnikom ne bo prav nič pomagalo. Resnice ne bodo ubili. Vložili smo priziv, ki bo gotovo rešen na temelju dokazov, ne pa kake prazne denunciacije. Ljudstvu pa priporočamo, da se za KDZ bolj briga tudi takrat, kadar ni volitev, da ne bodo nasprotniki mislili, da smo nezmožna, razkropljena čreda.

S Polzele. Pri občinskih volitvah smo na Polzele maja meseca dobili pet odbornikov. Dobili bi jih bili lahko veliko več, toda volitve so se vršile pod vodstvom starega klerikalnega župana nezakonito. Zato smo vložili priziv na deželno vlado, ki je potem tudi v resnici te volitve razveljavila.

Zdi se pa, kakor da bi bilo s tem našim mogočnejšem prav dobro ustrezno, kajti že trije meseci so pretekli, pa ni od nikoder ne duha ne sluha o kaki odredbi novih volitev. Vlada je na Polzele najbrž pozabila, stara občinska uprava pa se tudi ne briga, ker se ji ne ljubi iti v zaslužni pokoj.

Ljudstvo seveda trpi. Pa ljudsko trpljenje teh mogočnejšev nič ne boli, da je le njim dobro. Treba bo, da se ljudstvo samo poprime dela in da ukrene potrebne korake, da bo prišlo do svojih pravic. Ali ne bi bilo dobro, da se bolj oklenemo „Kmetško-delavske zveze“ in da začnemo sami skupno delati za svoj blagor? Npravimo sestanek, da se pogovorimo in da vložimo protest proti temu zavlačevanju!

Iz Brežiškega okraja. Če hoče kak popotnik spoznati gostilno, kjer se gostilničar napije vina od gosta, ga zato nesramno nahruli in naposled v tmini zahrbtno dejansko napade, ta naj gre h gostilničarju Janezu Kostevcu v Pišecah števil. 13. Pika!

Po svetu.

Grško-turška vojna. Uradno vojno poročilo iz Angore: Grške čete so doživele velik poraz pri Tula Bunaru v bližini Kara Hisarja.

Grki niso mogli izvesti obkoljenja turške vojske. S tem porazom je vsa grška fronta prišla v kritičen položaj.

Za ljudsko kožo. V Tirani se bje ogorčen boj radi raznih gospodarskih koncesij v Albaniji, pri čemer igra Italija glavno ulogo. Angleškemu generalnemu konzulu se je posrečilo pridobiti monopol tobaka neki angleški družbi, kar je odobrila tudi albanska skupščina. Italija si je prizadevala, da to prepreči.

Monarhistično gibanje. V Neuhaidslebnu so desničarske stranke nabile velike črno-bele-rdeče obrobline lepake z natisom: Živela monarhija! Razburjeni delavci so vdrli v hišo, kjer so bili voditelji desničarskih strank, jih iztirali in jih vlekli po cestah, kjer so jih zaramovali.

Nemška delavska komunistična stranka je ustanovila četrto internacionalo, v kateri naj bi se po njeni želji zbirale vse komunistične stranke, radikalnejše kot ruski boljševiki.

Hamburški senat je oprostil bivšega madžarskega polkovnika Czernyaka, ki so ga Horthyjevi zase zahtevali kot morilca grofa Tisze. Czernyak je pred sodiščem dokazal svojo nedolžnost, zato ga pa Hamburčani nočejo izročiti.

Zapadna Ogrska. Kakor se poroča iz poučenega vira, so zastopniki antante danes v Budimpešti izvršili demaršo, da mora Madžarska izprazniti Zapadno Ogrsko, ker bo drugače izgubila Baranjo.

Včeraj so Madžari v Pečuju obesili tramvajskega kontrolorja, ki je v nekem procesu pričal proti tramvajskim delavcem, ki so člani krščansko-socialne stranke. Madžari so tudi takoj aretirali 40 železničarjev, ki so se bili izjavili za svobodno baranjsko republiko.

Madžarsko-ameriška mirovna pogodba je bila v ponedeljek dne 29. avgusta podpisana.

Rusija išče stikov s Poljsko. Krasin obišče ob priliki svojega odhoda v London tudi Varšavo v avrhu konferiranja o gospodarskih odnosih med Rusijo in Poljsko. — Ni izključeno, da bo varšavska vlada v tem obisku videla nov dokaz slabosti sovjetske vlade v potrdilo svojim imperialističnim namenom proti njej.

Prva ženska je bila te dni v Avstriji imenovana vladnim svetnikom v osebi šolske voditeljice. Kruha v Avstriji nimajo dosti, toda napredni so pa le bolj kot pri nas, kjer ga je v izobilju, vsaj za tiste, ki ne delajo . . .

Na komunističnem kongresu v Jeni so iz dosedanjega načelstva ponovno izvolili sedem članov. Značilno je, da ni dobil eden glavnih vodij komunizma na Nemškem, Stöcker, ki je doslej fungiral v načelstvu, niti enega glasu. Med novimi so izvolili tudi Klaro Zetkinovo.

Tržaški velesejm, ki naj bi se vršil v septembru, je vsled sedanjih gospodarskih težkoč preložen na prihodnjo pomlad.

Italija pusti Reko? Kakor poročajo listi, je bilo italijanskemu zastopniku naročeno, naj

Zob: (15. nadaljevanje.)

Socializem in vera.

Modrovanje navadnega človeka.

Egoizem pomeni po slovensko sebičnost. Kdor dela in skrbi za sebe, tistega imenujemo sebičneža. Sebičnost velja povsod za prav grdo lastnost, posebno pa pri idealistih. Materializem pa sebičnosti ni tako obsodil. Materializem je pri iskanju resnice spoznal, da mora vsak skrbeti zase, kdor je iz žene rojen. Morebiti so angeli v nebesih, tam za mejo, kamor naše oči ne vidijo, tu na naši zemlji angelov ni in jih ne more biti. Vse, kar živi, mora skrbeti za svoj obstanek, življenje je večni boj, kakor smo videli. Tudi ljudje morajo ta boj bojevati enkrat proti rastlinam, drugičkrat proti živalim, zopet drugičkrat proti svojim soljudem, da, še celo proti samemu sebi mora človek večkrat boriti se, če se hoče preriti skozi težkoče življenja. Ne samo, da si moramo danes marsikaj odreči in spraviti za jutrišnjo potrebo, ne samo, da bi mnogokrat radi delali to, pa moramo ono, temveč se je človek sam s seboj že tudi doslovno bojeval. Lakota je človeka prisilila, da je premagal svoj gnus in jedel podgane

— pa tudi da je premagal ljubezen do svojega lastnega mesa in da je ugriznil v svojo lastno roko, sesal svojo lastno kri in žvečil lastno meso. Samega sebe je ugriznil iz egoizma, iz sebičnosti, če mu to zameriš, pojdi vprašat rudarje, ki so bili rešeni po več dneh iz zasutega rova! Ali pa čitaj zgodovino raznih bolj ali manj krščanskih velikašev iz srednjega veka, ki so morili svoje žrtve z lakoto in za zabavo hodili od časa do časa gledat, kaj ti reveži delajo. Zgodilo se je tudi, da je kak obsojenec rešil svoje življenje s tem, da je premagavši svoje očetovsko dostojanstvo hranil se z mlekom namenjenim njegovemu vnuku — kajti ljubeča hčerka ga je hodila vsak dan praktično tolažiti.

Želodec je hud gospodar!

Naši dobri kristjani uče, da je sebičnost greh, čeprav vedo, da mora biti vsak sebičen. Nas uče, da moramo biti angeli, čeprav iz lastne skušnje vedo, da to ni mogoče. Če jih opozorimo na njih želodce, se pa izgovarjajo: ne glej me, kako živim, temveč poslušaj me, kako govorim . . .

Materializem je to razložil in dal s tem naravni sebičnosti zopet tisto mesto, ki ji gre, idealizem je pa poslal v nebesa, kamor spada, kajti le tam je mogoče živeti takim bitjem, „ki imajo samo um in voljo, telesa pa ne“.

Če kriče vsi „dobri kristjani“, da je postavil materializem s tem trebuh za boga, je to seveda bodisi neumno ali pa hudobno tolačenje.

Pa pogledimo malo k nesebičnosti ali altruizmu. Ti idealistični dobri kristjani, ki nam očitajo materialistično sebičnost, če se ne damo žive zakopati, pravijo, da so altruisti, to se pravi, da skrbijo samo za druge. „Za bližnjega“, pravijo sami. Kako lepo se to sliši! Pa tudi res bi bilo lepo na svetu, če bi bili vsi „dobri kristjani“ taki nesebičneži kakor uče. V potu svojega obraza bi služili kruh, potem bi pa šli in bi ga pokladali bližnjim v usta. To bi bilo res idealno — žalibog smo socialisti tako hudobni, da tega ne maramo. Raznim klerikalnim bogatašem smo s silo branili, ko so nam mašili pečene piške in druge dobre stvari v usta. Še stavalimo smo zaradi tega in ubogi bogataši zdaj tarnajo, da ne pridejo v nebesa, ker jim mi nismo dovolili skrbeti za bližnjega. Po Kristovem nauku so hoteli razdati vse imetje, mi hudobni socialisti smo jih pa prisilili, da so si morali vse bogastvo pustiti in še drugo smo jim vsiljevali, tako da postajajo vedno bogatejši in da se zdaj resnično bojijo za nebesa, ker vedo kot dobri kristjani, da gre lažje velblod skozi šivankino uho, nego bo-

nastopi dopust in ustavi poslovanje poslaništva, dokler se ne sestavi lokalna vlada.

"Prager Presse" javlja iz Komorna, da je dospel tja češkoslovaški državljani Bolves, ki je bil 13 mesecev interniran na Madžarskem. Izjavil je, da je bil svoj čas v Budimpešti s silo rekrutiran in da je potem služil v hotelu „Britannia“ in da je bil priča umora 22 rumunskih in srbskih trgovcev. Bolves je predložil fotografije o madžarskih zverstvih, ki so jih vršili pri teh umorih.

Madžarska ne izroči drugega pasu. Ministrski predsednik grof Bethlen je izjavil zastopnikom časopisja, da je madžarska vlada pustila vprašanje tretjine zapadnomadžarskega ozemlja radi tega nerešeno, ker bi se, ako bi z Avstrijo glede rešitve omenjenega vprašanja ne prišlo do sporazuma, ne mogla obrniti na velesile in na reparacijsko komisijo. Madžarska vlada se ne brani izpolniti trianonsko mirovno pogodbo, a hoče uveljaviti svoja prava.

Vstaja v Indiji. Kakor poroča „Petit Journal“ iz Kalkute, se vrše tam poulični boji med vstajskimi domačini in britanskimi četami. V mestu so zgrajene barikade. Indijski duhovniki pridigajo javno proti Evropejcem. Vsa britanska javna poslopja so vojaško zaščitena. Kakor poroča „Matin“, so angleški vladni krogi jako prestrašeni zaradi zadnjih poročil iz Indije. Podkralj je dal razglasiti poostreno izjemno stanje nad Kalkuto in nad Bombayjem. V sedmih pokrajinah so domačini oznanili sveto vojsko proti Evropejcem. Pri zadnjih spopadih angleških čet z vstajskimi Moplani so bili vstajski odbiti in so imeli znatne izgube; imeli so najmanj 700 mrtvih, dočim angleške izgube niso tako velike. Pogreša se 17 policistov domačinov. Po poročilih iz Indije so se vstajski Moplani pred angleškimi četami umaknili v gorovje.

„Pravo Lidu“ poroča, da so zapadno-ogrsko revolto priredili Karlisti in da stoji na čelu bivši nadvojvoda Friderik, ki se noče omejiti na Zapadno Ogrsko, marveč pripravlja tudi prevrat na Slovaškem. Češkoslovaška vlada je o tem načrtu dobro poučena ter je že ukrenila potrebne protiukrepe.

Stavka na Poljskem. Po vestih varšavskih listov je položaj stavke na Poljskem še vedno resen. Najresnejša posledica te stavke je zopetno občutljivo padanje poljske valute in s tem v zvezi vedno večja draginja. Kočni delavci v Varšavi zahtevajo mesečno plačo 45.000 mark. (Zgornja zahteva po plači 45.000 mark se zdi komu, ki ne pozna vrednosti poljske marke, zelo velika, toda v resnici pa niti ne znaša 4000 kron jugoslovanskih, kar je danes povprečna plača v Jugoslaviji.)

Poljska vlada je stavkujočim železničarjem v Vzhodni Pruski stavila ultimatum, v katerem grozi z militarizacijo železnic, če ne pričnejo takoj z delom v popolnem obsegu. Stavka je le posledica obupnega gospodarskega stanja.

Pomoč gladojuči Rusiji. Do 31. avg. se je vsega skupaj pripravilo 11.169.464 pudov žita, tako da je zagotovljena zimska setev na

ozemlju, kjer je lakota. Kakor pa je razvidno iz raznih razglasov in iz člankov „Pravde“, je položaj stradalajočega prebivalstva še vedno obupen. Vlada je namreč del dobavljenega žita porabila tudi za preskrbo industrijskih delavcev v velikih mestih in za bolnice. Brzjavka Kalininova iz lakotnega ozemlja pravi, da je ondi umrljivost zaradi lakote še vedno jako velika. V kirgiški republiki je položaj strahovit. Obupani starši popuščajo svoje otroke kar na cesti. Ker so jasli prenapolnjene, s tem zapuščenim otrokom ne more pomagati.

Tedenske vesti.

O ljubljanskem velikem semnju ne utegnemo veliko pisati. Vendar moramo vsaj to povedati, da bo vsak imel velike koristi, kdor si bo ta semenj natanko ogledal. Obzorje se ti razširi, mnogo stvari spoznaš, pa brez posebne težave, o katerih se ti prej niti sanjalo ni. Take razstave nadomeščajo za mnogo ljudi dolga potovanja, tudi manj izobraženi ljudje začnejo spoznavati, kakor da bi bili hodili dolga leta v šolo, seveda če pregledujejo razstavo z odprtimi očmi. Zato priporočamo vsem, ki morejo, naj si to razstavo gotovo ogledajo.

S. Etbin Kristan v Ameriki. Zadnja „Prosveta“, ki smo jo dobili, poroča, da je S. Etbin Kristan srečno prispel v New-York in je na potu v Washington. Od tam odide v Chicago.

Ustanavljanje pošne hranilnice. Ministrstvo pošte in brzjava je sklicalo anketo, ki se bo bavila z vprašanjem hranilnice za vso našo državo.

Odkup zgradb Avstro-ogrsko banke. Ministrski svet je sklenil, da se izvede pogodba o odkupu zgradb Avstro-ogrsko banke v likvidaciji, ki se nahajajo na našem ozemlju. Naša država je kupila na račun Narodne banke SHS vsa poslopja in instalacije za 2.758.872 din., katere mora banka v najkrajšem roku plačati državi.

Belgrad je razočaran nad zavezniki. Zavezniška komisija za razdelitev ladij je obvestila rudarski sindikat in našo vlado, da imamo odkupiti ali vrniti nastopne ladje: Avala, Strossmayer, Vojvoda Mišić, Knez Pavel in 52 vlačilcev. Ta odredba je napravila v vseh naših krogih nepovoljen vtis, ker so te ladje vojni plen naše vojske.

Dojča Dobrov. Znani vodja bolgarskih komitašev Dojča Dobrov se je predal načelniku sreza Kriva Polanka z devetimi možmi.

Naše militaristične razmere. Belgrajska „Pravda“ piše: Belgrajski trg je poln častniških kočij, ki vozijo proti plačilu. Izvedeli smo, da posamezni častniki prehranjujejo ob državnih javnih po pet in šest konj. Kaj je to dovoljeno? Če je to res, potem se ne smemo čuditi, da znaša proračun vojnega ministra toliko milijard.

— Take vesti morajo biti neprijetne za vojnega ministra ozir. belo roko, kar je pa eno in isto.

Za baranjsko prebivalstvo. Preteklega tedna je predsednik ministrskega sveta Pašič sprejel v avdijenci bivšega pečujškega župana

Bela Lindnerja, kateri mu je poročal o nevdržnem stanju našega naroda v Baraniji. G. Pašič je obljubil, da se bo zavzel pri zvezi narodov, da se bodo našemu ljudstvu čuvala pravice, kakor to zahtevajo znane Wilsonove točke.

Griža silno razsaja v Prevaljah in okolici kljub varnostnim odredbam in zahteva dnevno več žrtev.

Kruha ne bo, toda — izvozničarstvo. Uprava državnih monopolov je izvršila porazdelitev letošnje žetve. Razen one količine, ki je potrebna za domačo porabo, se bo ostanek izvozil v inozemstvo, in sicer v prvi vrsti na Francosko.

Gospodarstvo.

Zaloga žita v Baranji. Ker je bila letošnja žetev v Baranji izredno bogata, je več naših trgovcev nakupilo po sedaj evakuiranih krajih ogromne količine žita, nekateri celo do 100 vagonov. Radi evakuacije so vse te zaloge ostale na mestu.

Izvoz tkanin iz Poljske. Trgovci iz Romunije so došli v Lodz in nabavili v tamošnjih tvornicah tekstilnega blaga za več kakor 15 milijonov poljskih mark. To se smatra za početek stalnih trgovskih zvez med Poljsko in Romunsko.

Premoga so izkopali lansko leto v vsej Evropi za 448 milijonov ton, leta 1913. okrog 150 milijonov ton več.

Padanje žitnih cen. Zbog ugodne letošnje žetve so jele žitne cene na Poljskem padati zlasti v južnoizhodnem področju. Cene kruha po mestih so še visoke, vendar pa se bodo gotovo znižale z ozirom na znižane cene žitnih ladij.

Produkcija petroleja v boryslavskem področju je dala meseca julija t. l. 4605,5 cistern petroleja po 10.000 kg. Pretekli mesec je znašala produkcija 4526 cistern.

Kaj Amerika izvažajo? Zadnji statistični izvidi poročajo o ameriškem izvozu lanskega leta, ki je dosegel 8000 milijonov dolarjev. Na prvem mestu stoji izvoz surovega bombaža (1 milijarda dolarjev), potem po vrsti pšenica, avtomobili (278 mil. dol.), tobaka, bombažni izdelki, moka, mineralna olja, slanina in mast.

Slovesna otvoritev Ljubljanskega vele-sejma se je izvršila v soboto ob 10. uri dopoldne. Otvoritve so se udeležili zastopniki trgovskih institucij. Otvoril ga je gosp. ministr Spaho. — Poset sejma je bil posebno v nedeljo zelo številen.

Nemška konkurenca. Hugon Stinnes je sklenil z Zedinjenimi državami pogodbo za izvoz 1 milijona ton nemškega jekla. Cene nemškega jekla so še v Ameriki nižje kot domače cene.

Izvoz romunskega žita prepovedan. Rumunska vlada je prepovedala izvoz žita. V veljavi pa ostanejo pogodbe, ki so bile z zasebniki sklenjene do 17. avgusta.

Uvoz v češkoslovaško državo je lansko leto znašal 39 milijonov, a izvoz 69 milijonov č. K.

gatin v nebeško kraljestvo. Prešmentani socialisti!

Pa pustimo šalo! Za resne stvari gre. Materialisti so altruizem zato obsodili, ker ni mogoč, ne zato, ker so hudobni. Prav tako, kakor so egoizem pustili na svetu zato, ker se ga ljudje ne morejo otresti, ker je popolnoma naraven, ne pa zato, ker hočejo iz hudobije delati proti bogu.

Seveda, govorili smo zdaj o sebičnosti in nesebičnosti v filozofskem smislu teh besedi. V navadnem življenju pa med sebičnostjo in nesebičnostjo ni tiste velike razdalje, kakor med resničnim življenjem in tistim, ki ni mogoče. Ta neskončna razdalja je v našem življenju tako majhna, da se sebičnost in nesebičnost mnogokrat sploh ločiti ne dasta: sebičnost sili človeka, da dela včasih za druge, nesebičnost pa pomaga človeku tudi pri delu za lastni obstanek in napredek.

Človek je družabno bitje. Sam sploh ne more živeti. Mojzes je to zapisal. Ko je bil Adam še v raju, v idealističnem raju, že takrat „mu ni bilo dobro samemu biti!“ Tudi posamezni človeški par bi ne mogel obstati, ker bi ga narava uničila. Šele v družbi je bil človek tako močan, da je premagal naravo in napredoval do svoje sedanje kulture.

Vsako družabno bitje pa mora pri svojem boju za obstanek misliti razen na sebe tudi na druge člane svoje družbe. V naravi imamo med živimi bitji tudi še bolj izrazito družabna bitja nego je človek, na primer mravlje. Kdor pozna njih življenje, ve, da bojujejo silen boj za svoj obstanek, da torej niso prav nič idealistične. O filozofski nesebičnosti nimajo niti pojma. Toda, čeprav so tako sebične in bojevit, čeprav pripovedujejo poznavalci narave še celo o pravcati vojnah med posameznimi plemeni mravelj, vendar niste nikdar opazili, da bi mravlje iz iste družbe druga drugi delale napota ali se celo pretepale in pobijale, kakor to dela kralj stvarstva, človek, ki je pripravljen še svojemu rodnemu bratu iztrgati grizljaj kruha iz ust.

Ali je res nemogoče, da bi se človek povzpел do te moralne višine? Socializem pravi, da je to mogoče. Zato socialisti tudi delajo na to, da bi tako bilo in zahtevajo, naj človek človeka ne ubija, naj človek človeka ne izkorišča.

Ali je ta zahteva kaj slabega? Kdo more trditi, da je ta materializem grd? Ali ni veliko grši tisti idealizem, ki socialistom brani, da to izvedejo? Idealizem nima nobene vrednosti, ker je nemogoč, zato

se ga odreče vsak, kdor ga spozna. Idealizem je pa tudi škodljiv in grd, ker brani treznemu materializmu napraviti vsaj tisto, kar je mogoče. To zabranjevanje pametnega izboljšanja človeške družbe pod plaščem idealizma zasleduje v zgodovini in spoznalni boste, da znajo mogočnejši tega sveta idealistični svetovni nazor vedno porabiti v svoj prid, da lahko človeško družbo še nadalje izrabljajo.

Tudi s Kristom je bilo tako. Videli smo že, kako so ga napravili za božjega sina zato, da jim ni bilo treba ravnati se po njegovem zgledu, češ slabotni človek sem, Krista bi rad posnemal, pa ga ne morem, ker nisem bog. Čemu pa potem zahtevaš od drugih, da ga posnemajo?

Njegovemu nauku so naprtili idealizem prav tako po krivici, kakor njemu samemu božanstvo.

Prav materialistično je Kristus rešil vprašanje sebičnosti in nesebičnosti: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe. Nikakega idealizma ni v tem nauku, niti ni prepovedana v njem sebičnost, nasprotno, priznana je prav tako, kakor jo priznava materializem. Če bi ne ljubil samega sebe, bi ti ne bilo treba ljubiti niti bližnjega.

Razno.

Na Grškem si še kako dobro izmislijo. Dokaz temu je odredba atenske policije, ki loči razne gostilne in hotele po njih čistoči v tri razrede. Če je kak tak javen lokal umazan, morajo lastniki nad vratmi pribiti desko z napisom: Tukaj je nečisto! Ta stroga odredba bi ne škodovala tudi pri nas.

Prirodni zakladi v Rusiji. V Rusiji so vsak čas odkriti novi prirodni zakladi. V bližini Balahija (Ruska Armenija) je bilo odkrito ležišče železne rude, katero cenijo na 800 milijonov pudov. Kopati prično že v jeseni. Velika železna polja so bila odkrita tudi v guberniji Olonjec na bregovih Onjega jezera, katere cenijo na milijarde pudov in kjer se nahaja poleg bakrene kovine tudi nikel in mangan v bogatih množinah. Pri Abdorsku v guberniji Tobolsk so zadeli poleg železne rude na rumeno okro kakor na premogovne sklade. Omeniti je tudi treba, da pridobivanje platine znatno narašča. V aprilu t. l. je znašal pridelek samo 1,5 kg, v maju pa že 45 kg.

Dobri časi za izvozničarje ali nacionalizem nacionalistov. Na železniških postajah — predvsem ob progah v smeri proti Italiji — vidiš dan za dnem dolge vlake goveje živine in prašičev, ki jih izvozničarji pridno izvažajo. Izvozničarji imajo dobre čase, če jih ima tudi kmet, vprašajmo ministra za poljedelstvo samostojnega g. Pucija. Ta nam bo vedel povedati tudi to, da Jugoslavija zato izvažata toliko živine v Italijo, da nas bo Italija mogla, če zmanjka pri nas mesa, zalagati z mesnimi konzervami. Kak nacionalistični junak pa nam bo vedel povedati, da je treba lačne Italijane zrediti za morebitno vojno z Jugoslavlani, ker sicer bi se Jugoslovanom boj z Lahončki ne zdel vreden jugoslovanskega junaštva...

Adijo, milijoni! Listi vzhodnosibirski republike poročajo, da je japonska vlada zaplenila 12 milijonov zlatih rubljev, ki jih je general Semenov vložil v japonske banke. Japonska utemljuje tako: To zlato pripada ruski državi in ne bo izročen nikomur drugemu kot legitimni vladi v Rusiji. Japonska špekulira: Katera je ali bo legitimna ruska vlada, to bodo odločili možakarji v Tokiju. Upamo, da bodo tako odločili, da je legitimna ruska vlada... japonska...

Največji potniški brzoparnik je „Majestic“, prejšnji „Bismarck“, ki ga nemška vlada mora izročiti antantovcem, oziroma Angležem, ker ga Francozi, čudo božje, nočejo vzeti, pač zato, da bi ne imeli z njim kakih izgub. Angleži pa ga menda mislijo uporabiti v še neznane svrhe. Parnik ima 56.000 ton.

Število časopisov v Čehoslovaški. Izdan je novinski katalog celokupnega tiska v republiki brez razlike jezika. Iz publikacije je razvidna sledeča statistika časopisov za leto 1920: 1684 čehoslovaških, 589 nemških, 96 madžarskih, 14 ukrajinskih, 10 poljskih in še 30 časopisov v raznih tujih jezikih, torej skupaj 2423 časopisov. Od tega je bilo 193 dnevnikov, 632 tednikov in ostali so različni periodični časopisi.

Samomori v Ameriki. Po vesteh iz Washingtona so se v Zedinjenih državah letos zopet zelo pomnožili samomori. V prvi polovici tekočega leta je izvršilo samomor 7000 oseb, dočim je bilo v istem času v minulem letu zabeleženih samo 1771 samomorov. Med letošnjimi samomorilci je 500 otrok.

Čudna zakonska ločitev. Pred dnevi je bila izročena ekumenskemu patrijarhatu v Carigradu čudna prošnja za ločitev zakona. Zadeva se tiče najmlajšega zakonskega para na svetu. Mož je star 13 let, a žena 12 let. Pred šestimi meseci sta se poročila, toda sedaj izjavljata, da nista drug za drugega.

A. L. (Nadaljevanje.)
Michigan Film Co., družba z neomejeno zavezo.

Ko je stopil Viljem Kostrol iz kaznilnice, je bilo kakor iz škafe. Otresel je z obleke zadnje ostanke dvoletne plesnobe, popravil si nekoliko trdi klobuk, ki je kazal manjše vdrtine, luknje v čevljah pa je skrbno zamašil s časopisnim pa-

pirjem. Na vogalu ulice se je ustavil, nevedeč ne kod ne kam, trenutek je premišljal, kaj naj bi storil in kam naj bi se obrnil. Baš v tem trenutku pa je otipal v žepu bankovec za pet dolarjev; njegova samozavest je poskočila za sto procentov. Odločil se je, da pogleda v krčmo „Pri zlatem sidru“ in oslavi prvi dan težko dobljene svobode. Ravno ko je stopal preko trga „Svobode“, je pa zdrdrala mimo neka kočija, iz okenca so se pokazala sveža dekliška lica in se mu srčkano nasmehnila. Hitro se je zravnal, privzdignil svoj luknjičavi, polomljeni klobuk ter pozdravil. Vrata od kočije so se odprla in mlada devojka mu je zaklicala: „Dovoli mi, gospod, da vas nekaj vprašam?“

Čeprav mu je bilo osemnajst let, vendar je bil Viljem Kostrol, ne glede na njegovo ogavno preteklost, še velik otrok; z ženskami je občeval le v sumljivih lokalih, a s pošteno deklico še nikoli ni izpregovoril besede. Zato je zardel čez nasea in zajeceljal z največjo težavo: „Prosim, gospodična, na razpolago sem vam.“

Deklica se je zopet zvoko zasmejala in rekla: „Ne hudujte se name, ker se tako glupo smejim. Toda če bi vedeli, kako ste smešni, pri bogu, kakor taterman v zelju! Mislim, da ste kinoigravec. Se mar motim?“

Ko je Viljem vprašanje zanikal, se je devojka za trenutek zamislila, potem pa dejala: „Prosim vas, če nimate slučajno boljšega dela, stopite k meni v kočijo, da se o vas razgovoriva!“

Izenadeni Kostrol je začutil prival drzosti, ki ga je navadno obhajala le pri resnem delu, najsi je že bilo pri odpiranju nevlomljivih blagajen ali pri ropanju celega vlaka. Vstopil je torej hitro v kočijo k neznani devojki, o kateri je pozneje zvedel, da je hčerka milijonarja Lavoira, solastnika firme „Michigan Film Comp.“, družbe z neomejeno zavezo.

In še isti dan je podpisal gospodu Lavoiru pogodbo, s katero se je zavezal, da bo sodeloval pri zgoraj navedeni filmski tvrdki kot komik z mesečno plačo 1000 dolarjev.

Sreča se mu je smehljala.

Današnjega dne se je izvršil neverjetno predrzen vlom v Right ave. št. 28. V tej hiši ima svoje uradne prostore „Narodna banka“, največje podjetje te vrste v Chicagu. Banka ima nekoliko sto uradnikov, poleg velikega števila slug, vratarjev in paznikov. V blagajnah je navadno pet do šest milijonov dolarjev v gotovini. Množica policijskih stražnikov straži tako pri blagajnah kakor zunaj in ne more se misliti, da bi se kdo lotil kradeži in mislil, da se mu tudi posreči. Toda danes, ravno ob dvanajstih, ko je obisk banke največji, je stopilo v banko nekoliko moških s črnimi krinkami na obrazih, oboroženih z revolverji, ter so v največjem miru pobrali iz blagajne denar, ne da bi jim kdo pokušal braniti, nakar so se zopet odpeljali v avtomobilih.

Preiskava je dognala, da je obiskal včeraj bančnega ravnatelja mlad mož s črno, polno brado (najbrže ponarejeno) in ga prosil za dovoljenje, da se odigra igra „Napad na banko“ za kinofilm v bančnih prostorih, da bo verjetnost čim večja. Ravnatelj je neznančevu prošnjo tem rajši uslišal, ker se je izkazal neznanec s priporočilnim pismom in legitimacijo gospoda Lavoira, solastnika tvrdke „Michigan Film Co.“. Neznani vlomilec je napravil resnično krasno filmsko sliko, radi temeljitosti pa ni pozabil vzeti i milijonske vsote iz blagajne. Preiskava je dalje dognala, da je bila legitimacija gospoda Lavoira ponarejena, da se je goljuf poslužil samo dobrega imena navedenega solastnika, da bi s tem lažje izvršil svojo predrzne nalogo.

Tako so pisali čikaški dnevnik kmalu potem, ko je Viljem Kostrol nastopil svoje mesto pri „Michigan Film Comp.“.

Sprva je padel sum takoj na njegovo glavo. Sijajno pa je dokazal svoj „alibi“ s tem, da je bil v kritičnem trenutku baš v družbi gospoda Lavoira. Zato so ga izpustili iz obtožbe. Viljem tokrat resnično ni lagal. V resnici je bil v družbi gospoda Lavoira — in sicer ravno v „Narodni banki“, odkoder sta odnesla par milijonov.

Kratek čas nato je postal Viljem Kostrol solastnik firme „Michigan Film Comp.“.

(Konec prihodnjič.)

Založba in last konzorcija „Ljudski Glas“.
Oblastem je odgovoren Andrej Svetek.
Tiska: Tiskarna J. Pavliček v Kočevju.

Čitajte naše brošure!

„Pot k socializmu“

Spisal Dr. Oton Bauer. • Prevel F. Uratnik.

Cena samo 2 K.

Naroča se pri „Centralnem tajništvu JSDS v Ljubljani, poštni predal 168“.

Edini list, ki brezobzirno zastopa Vaše koristi, ki neustrašeno brani Vaše pravice, je:

N A P R E J

Zatorej sezite po njem! Oklenite se ga! Naj se naroči po več somišljenikov na en Naprej! Le „Naprej“ spada v naše družine!

N A P R E J

delavski dnevnik

Proč z meščanskimi listi!

Mesečno stane 24 kron.

Naroča se pri upravi „Naprej“, Ljubljana, Frančiškanska ul. 6.

Splošno kreditno društvo

v Ljubljani, registrovana zadruga z omejeno zavezo sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 13. ure in jih obrestuje po čistih

4%

Rentni davek plača društvo iz svojega. Obresti se kapitalizirajo polletno. Večje in stalne vloge se obrestujejo po dogovoru. Posojila daje svojim zadrugnikom proti vknjižbi, na osebni kredit proti poročstvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskontujejo po bančni obrestni meri.

Edini, res delavski denarni zavod.

Miši - podgane stenice-šcurki

in vsa golazen mora poginiti, ako porabljaate moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljskim mišim K 12—, za podgane in miši K 12—; za šcurke, a posebno močna vrsta stane K 20—; posebno močna tinktura za stenice K 15—; uničevalec moljev K 10—; prašek za uši v obleki in perilu K 10— in 20—; proti mravljam K 10—; proti ušem pri perutnini K 10; prašek proti mrčesom K 10— in 20—, proti ušem pri ljudeh K 5— in 12—; mazilo za uši pri živini K 5— in 12—; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjadi (uničevalec rastlin) K 10—.

Pošilja po povzetju Zavod za eksport

M. Jünker, Zagreb 45, Petrinjska ul. 3.

COSULICH-LINE
= TRST-AMERIKA =
New-York — Buenos-Aires —
Rio di Janeiro — Santos
Montevideo

Brezplačna pojasnila in prodaja voznih listov za potnike za Slovenijo edinole pri:

SIMON KMETEC, Ljubljana
Kolodvorska ulica 26.

„V boj za občino.“

Brošurica „V boj za občino“ vsebuje poljudno razložen volilni red za občinsko zastopstvo. Temu so pridejana tudi praktična navodila. Cena ji je 6 K. — Naroča se pri Centralnem tajništvu JSDS in KDZ v Ljubljani, poštni predal 168.